

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM

Broj: 01-011-539/01

Sarajevo, 21. avgusta 2001.

Z A P I S N I K

sa 13. sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine,
održane 21. avgusta 2001. godine

Trinaestoj sjednici Predstavničkog doma prisustvovalo je 39 poslanika. Odsustvo su opravdali Ramiz Vilić, Mirko Mijatović i Branislav Lolić. Sjednica je počela s radom u 12,45 sati.

Pored poslanika sjednici su prisustvovali: Jozo Križanović, predsjedavajući i Beriz Belkić, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine, Zlatko Lagumdžija, predsjedavajući Vijeća ministara BiH, Svetozar Mihajlović, Azra Hadžiahmetović i Dragan Mikerević, ministri u Vijeću ministara, Muhamed Imamović, Milovan Blagojević, Kadir Haračić – Šabić, Gordana Ković, zamjenici ministara, Dieter Wolltman, Francesca Binda, Oliver Schmidt – Gutzat – ispred OSCE-a, Sandy Blyth – ispred EUMM.

Predsjedavajući Predstavničkog doma dr Sead Avdić na početku sjednice upoznao je poslanike da je Vijeće ministara na jučerašnjoj sjednici odlučilo da Predstavničkom domu uputi Prijedlog izbornog zakona Bosne i Hercegovine s zahtjevom da ga Dom razmatra i usvoji po članu 105. Poslovnika, te da je zbog toga došlo do radikalne izmjene prijedloga dnevnog reda koji su poslanici dobili. Informisao je poslanike da je pred sjednicu Doma održana sjednica Užeg kolegija, na kojoj se pokušalo usaglasiti održavanje sjednice Doma, kao i uvrštavanje u dnevni red zahtjeva Vijeća ministara o razmatranju Prijedloga izbornog zakona, što nije ni sporno jer član 105. Poslovnika obavezuje predsjedavajućeg da na zasjedanju Doma direktno iznese zahtjev Vijeća ministara. Naglasio je da je u tom kontekstu novi dnevni red predložen kao što su poslanici dobili na početku sjednice.

Predsjedavajući Avdić je također obavijestio poslanike da je održana i sjednica Kolegija u proširenom sastavu radi postizanja konsenzusa o predloženom dnevnom redu, ali da konsenzus nije postignut. Zatim je pročitao novi Prijedlog dnevnog reda:

1. Usvajanje Zapisnika sa 12. sjednice Predstavničkog doma,
2. Izborni zakon Bosne i Hercegovine:
 - a) Rasprava i usvajanje zahtjeva Vijeća ministara da se Prijedlog izbornog zakona razmatra u jednom čitanju, shodno članu 105. Poslovnika Predstavničkog doma,
 - b) Rasprava i izjašnjavanje o Prijedlogu izbornog zakona, shodno čl. 105. Poslovnika Predstavničkog doma,
3. Informacija o rotaciji na mjestu predsjedavajućeg Predstavničkog doma, shodno članu IV Ustava BiH i čl. 4. i 24. Poslovnika o radu Predstavničkog doma,
4. Poslanička pitanja i odgovori.

U diskusiji povodom prijedloga dnevnog reda učestvovali su:

Adem Borić – u ime Kluba poslanika SDA predložio da se u dnevni red uvrsti rasprava o kršenju Odluke Visokog predstavnika o ograničavanju dodjele zemljišta u društvenoj svojini.

Mirko Grabovac – Titan – postavio pitanje kako je ova sjednica sazvana – da li po čl. 25.1.b) i čl. 47.1.3 ili po čl. 139. Poslovnika, na zahtjev Vijeća ministara.

Mirko Banjac – prigovorio, pored ostalog, na način sazivanja sjednice i na potpunu izmjenu dnevnog reda u odnosu na onaj koji su poslanici dobili prilikom saziva sjednice. Naglasio je da se iz sjednice u sjednicu radi protivno Poslovniku, pa je zatražio odgovornost Kolegija.

Abdurahman Malkić – podržao prijedlog Kluba poslanika SDA o dopuni dnevnog reda. Zatražio pojašnjenje šta je u Izbornom zakonu izmjenio u odnosu na prethodni tekst. Izrazio mišljenje da je Izborni zakon i te kako složen da bi se donosio po čl. 105.

Mariofil Ljubić – pored ostalog, naglasio da je Izborni zakon jedan od vrlo bitnih zakona za Bosnu i Hercegovinu i za narode i građane BiH, zakon koji će sudbinski odrediti poziciju Bosne i Hercegovine i njeno unutrašnje uređenje, te da zbog toga nema potrebe da se u ovom trenutku preglasavamo uvodeći proceduru člana 105. Izrazio je mišljenje da bi zakon trebalo razmatrati i usvojiti po članu 104. Poslovnika Predstavničkog doma.

Mirko Grabovac – Titan – predložio da se Kolegij pokuša usaglasiti o prijedlogu dnevnog reda koji su poslanici dobili. Što se tiče Izbornog zakona, rekao je da je on jedan od najvitalnijih dokumenata, odmah poslije Ustava, te da nema osnova za član 139. na koji se Vijeće ministara poziva. Rekao je da može ići po hitnom postupku, ali tek na narednoj sjednici.

Momir Tošić – zapitao se da li smo mi dobronamjerni i da li želimo dobro narodima i građanima koje predstavljamo kad se na ovakav način i danas traži donošenje ovako važnog zakona. Rekao je da je zakon dobio prije deset minuta i da smatra da ga niko nije pročitao, te da ne zna da li ima spremnih poslanika da se izjašnjavaju o zakonu koji nisu ni pročitali. Podržao je poslanike koji su predlagali da se Kolegij povuče i usaglasi kako bi krenuli putem koji Poslovnik predviđa.

Kako više nije bilo prijavljenih za diskusiju predsjedavajući je zaključio raspravu o prijedlogu dnevnog reda. Podsjetio je poslanike na dopis Vijeća ministara kojim je Dom obaviješten da je Vijeće ministara 20. 08. 2001. godine utvrdilo Prijedlog izbornog zakona. Kako se radi o zakonu visokog stepena hitnosti Vijeće ministara predlaže da se isti razmatra po hitnom postupku, u skladu s članom 105. Poslovnika Predstavničkog doma, rekao je predsjedavajući Avdić i naglasio da je Dom dužan da se o zahtjevu Vijeća ministara izjasni. Potom je prijedlog dnevnog reda dao na glasanje.

Od 38 prisutnih poslanika u momentu glasanja, ZA Prijedlog dnevnog reda glasala su 22 poslanika, a PROTIV je glasalo 16. Glasajući po entitetima, iz Republike Srpske ZA je glasalo 5, iz Federacije BiH 17 poslanika.

Predsjedavajući je konstatovao da je usvojen sljedeći

D N E V N I R E D:

1. Usvajanje Zapisnika s 12. sjednice Predstavničkog doma,
2. Izborni zakon Bosne i Hercegovine:
 - a) Rasprava i usvajanje zahtjeva Vijeća ministara da se Prijedlog izbornog zakona razmatra u jednom čitanju, shodno članu 105. Poslovnika Predstavničkog doma,
 - b) Rasprava i izjašnjavanje o Prijedlogu izbornog zakona, shodno čl. 105. Poslovnika Predstavničkog doma,
3. Informacija o rotaciji na mjestu predsjedavajućeg Predstavničkog doma, shodno članu IV Ustava BiH i čl. 4. i 24. Poslovnika o radu Predstavničkog doma,
4. Poslanička pitanja i odgovori.

U vezi s prijedlogom predsjedavajućeg Kluba poslanika SDA za dopunu dnevnog reda tačkom – Razmatranje problema kršenja Odluke Visokog predstavnika o dodjeli zemljišta u društvenoj svojini, predsjedavajući Avdić je obavijestio Dom da se Kolegij konsultovao i da sugeriše Klubu da se ova tačka uvrsti na narednoj sjednici, uz pripremu materijala za istu.

Predsjedavajući Kluba poslanika SDA je iznio stav toga kluba da smatraju da je ovo veoma važno pitanje, te je zahtijevao da se Dom izjasni o prijedlogu.

Predsjedavajući Avdić je prijedlog dao na glasanje. Poslije glasanja konstatovano je da prijedlog za dopunu dnevnog reda nije dobio entitetsku većinu, te da ostaje mogućnost da se Kolegij kao komisija usaglasi oko pripreme materijala i prijedloga u pisanoj formi, sa obrazloženjem, na narednoj sjednici. Potom se prešlo na rad po usvojenom dnevnom redu.

Ad. – 1: Usvajanje Zapisnika sa 12. sjednice Predstavničkog doma

Primjedbu na Zapisnik dao je poslanik Damir Mašić, što u Zapisniku nije uneseno da je i on postavio poslaničko pitanje.

Poslanik Ibrahim Đedović je, u vezi s Zapisnikom, postavio pitanje – ko i na osnovu kojih kriterija određuje čije se diskusije unose u zapisnik kompletno, a čija se samo imena navode da su diskutovali. Naglasio je da treba da se piše za sve ili da se ne piše ni za koga.

Predsjedavajući Avdić je konstatovao da će se ispraviti greška zbog izostavljanja poslaničkog pitanja poslanika Mašića, a da se, na sugestiju poslanika Đedovića, preispita metodologija izrade zapisnika. Zatim je Zapisnik dao na glasanje.

Od 37 prisutnih, ZA Zapisnik je glasalo 27, a četiri poslanika su bili suzdržani.

Predsjedavajući je konstatovao da je Zapisnik sa 12. sjednice Doma usvojen.

Ad. – 2: Izborni zakon Bosne i Hercegovine

- a) Rasprava i usvajanje zahtjeva Vijeća ministara da se Prijedlog izbornog zakona razmatra u jednom čitanju, shodno članu 105. Poslovnika Predstavničkog doma,
- b) Rasprava i izjašnjavanje o Prijedlogu izbornog zakona, shodno čl. 105. Poslovnika Predstavničkog doma

a) Rasprava i usvajanje zahtjeva Vijeća ministar da se Prijedlog izbornog zakona razmatra u jednom čitanju, shodno članu 105. Poslovnika Predstavničkog dom

Predsjedavajući Avdić je pozvao predstavnika Vijeća ministara da podnese uvodno izlaganje i da iznese osnovne korekcije koje su učinjene u Prijedlogu zakona u odnosu na tekst koji je ranije bio u parlamentarnoj proceduri.

U ime predlagača uvodno izlaganje podnio je ministar civilnih poslova i komunikacija Svetožar Mihajlović.

Ministar Mihajlović upoznao je Dom da je Vijeće ministara ponovo razmatralo Prijedlog izbornog zakona nakon određenih političkih konsultacija i da je jednoglasno donijelo odluku da ponovo Izborni zakon ide u parlamentarnu proceduru, sa određenim izmjenama. Naglasio je da su izmjene učinjene samo u tri stavke u odnosu na Prijedlog zakona koji je bio u parlamentarnoj proceduri i to u poglavlju 11-a, član 11.1, član 20.8. i član 20.16.

Obrazlažući zahtjev Vijeća ministara da se Izborni zakon usvoji po članu 105. Poslovnika Predstavničkog doma, ministar Mihajlović je, pored ostalog, rekao da je Prijedlog izbornog zakona dugo bio u parlamentarnoj proceduri i da su u odnosu na taj tekst u ovom učinjene neznatne izmjene. Naglasio je da je zakon potrebno hitno donijeti da bi mogli organizovati izbor 2002. godine, te da bi svako prolongiranje donošenja ovog zakona dovelo u pitanje te izbore. Rekao je da je nakon usvajanja Izbornog zakona potrebno donijeti najmanje 35 podzakonskih akata da bi se izbori 2002. godine mogli provesti, što je veliki posao za organe vlasti na svim nivoima. Sljedeći bitan razlog za hitnost donošenja zakona jeste što konačno svijetu treba pokazati da smo demokratska i normalna zemlja, što će svakako uticati i na strana ulaganja. Usvajanjem Izbornog zakona imamo šansu da budemo primljeni u Vijeće Evrope, o čemu je dosta govora bilo u Parlamentu, rekao je, pored ostalog, ministar Svetožar Mihajlović.

U diskusiji u okviru ove tačke dnevnog reda učestvovali su:

Mirko Banjac: Prigovorio je na način kako je Izborni zakon došao na dnevni red. Rekao je da je poslanicima učinjena podvala dijeljenjem na klupe dvije verzije zakona. Naglasio je da se dovodi u pitanje Dom naroda, što je jasno određeno Ustavom, te da se tako želi ustavima entiteta izmijeniti Ustav Bosne i Hercegovine, što nigdje u svijetu nije zabilježeno. Također nigdje u svijetu nije poznato da se građanin kažnjava izbornim pravom glasa. Dalje je Banjac, pored ostalog, rekao da ovakav rad Parlamenta donosi destabilizaciju države, te da mu je ovakvim načinom nezakonito onemogućeno da se izjašnjava o zakonu, da se traže najbolja rješenja. Rekao je da je spreman i on i SDS da rade na Izbornom zakonu, što im nije dozvoljeno.

Osman Brka: Iznio je svoj stav i stav Kluba poslanika SDA, da im je žao što se Dom doveo u ovakvu poziciju da na ovakav način donesu jedan ovako važan zakon. Iznio je dva razloga koji će njega opredijeliti da ne podrži na ovakav način donošenje Izbornog zakona: prvi, nepoštivanje Odluke Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda na prostoru BiH, za što je veliku zamjerku uputio i međunarodnoj zajednici i gospodinu Petriću, što i sam ne poštuje odluke i rokove koje je dao za usaglašavanje ustava entiteta s Ustavom BiH; drugi razlog je član 28. i neusvajanje njihovog amandmana kad se prošli puta razmatrao zakon, zbog čega nije ni izglasan. Rekao je da je to pogubno za građane Bosne i Hercegovine i da se, ustvari, time verifikuje

genocid i etničko čišćenje u Bosni i Hercegovini. Poslanik Brka je naglasio da smatra da u Parlamentu treba više dogovora, da se poslanici ne dovode u situaciju da danas dolaze na sjednicu i da od novinara čuju da će na dnevnom redu sjednice biti Izborni zakon.

Poslije diskusije predsjedavajući je na glasanje dao zahtjev Vijeća ministara da se Prijedlog izbornog zakona razmatra u jednom čitanju, u skladu s članom 105. Poslovnika.

Od 38 prisutnih ZA su glasala 22 poslanika, PROTIV je glasalo 15. Po entitetima, iz Federacije BiH ZA je glasalo 18, iz Republike Srpske 6 poslanika.

Predsjedavajući je konstatovao da je usvojen zahtjev Vijeća ministara da se Prijedlog izbornog zakona razmatra u jednom čitanju, po članu 105. Poslovnika Doma.

b) Rasprava i izjašnjavanje o Prijedlogu izbornog zakona, shodno čl. 105. Poslovnika Predstavničkog doma

U diskusiji o Prijedlogu izbornog zakona su učestvovali:

Mariofil Ljubić: Zamolio je predlagача zakona da odgovori o ustavnosti odredbe kojom se mijenja nešto što je vrlo precizno i jasno definisano Ustavom BiH – član IV.1.a. Upozorio je da se ne pokušava nasilno mijenjati Ustav Bosne i Hercegovine i naglasio da on kao predstavnik jednog od konstitutivnih naroda u Entitetu Federacije BiH svoja prava želi da štiti Domom naroda, jer mu to omogućava Ustav Bosne i Hercegovine. Zato je nedopustivo da se Dom naroda prebaci u prelazne i završne odredbe, rekao je, pored ostalog Mariofil Ljubić.

Miro Grabovac – Titan: Na početku diskusije rekao je da se očito vidi da ovaj parlament dobro radi kad se Alijansa složi, ali nije bitno da li se krši Ustav i da li BiH ide u Vijeće Evrope sa zakonom, a da krši ljudska prava jednog od nosilaca suvereniteta BiH, a to je hrvatski narod. Ovu izjavu argumentujem time što je iz Izbornog zakona isključen Dom naroda, što je jasno regulisano članom IV 1. Ustava Bosne i Hercegovine, rekao je Miro Grabovac i zapitao – je li to znači da je Izborni zakon iznad Ustava? Naglasio je da ni jedan zakon, pa ni izborni, ne može derogirati Ustav BiH, odnosno stavljati se iznad njega, ili prejudicirati unaprijed rješenja koja će biti donesena promjenom Ustava Bosne i Hercegovine. Rekao je da za njega ni za Klub poslanika HDZ-a, a ni za većinu hrvatskog naroda, s ozbirom da kao poslanici predstavljaju većinu hrvatskog naroda, ovo je nedopustivo i smatraju da ne doprinosi slobodi, ne štiti ljudska prava i ne doprinosi stabilnosti Bosne i Hercegovine. Naprotiv, smatraju da je ovo pokušaj, ili kršenje Dejtonskog mirovnog sporazuma. Predstavnici Kluba HDZ-a smatraju da je isključivanjem Doma naroda i stavljanjem istog u prelazne i završne odredbe ugrožen vitalni interes hrvatskog naroda, da dolazi u pitanje i položaj hrvatskog naroda kao jednog od nosilaca suvereniteta, rekao je, pored ostalog, Miro Grabovac – Titan i zatražio intervenciju OHR-a, jer je ovo uistinu kršenje Ustava Bosne i Hercegovine. Zatražio je da se prije glasanja o ustavnosti Prijedloga izbornog zakona izjasni Ustavno-pravna komisija.

Poslanik Grabovac podržao je prijedlog Vijeća ministara u članu 20.8., ali je podržao i prethodne diskutante koji su izrazili dilemu – šta će se desiti s ljudima koji su se privremeno smjestili kod prijatelja ili rodbine, koristeći mogućnost iz Aneksa VII da izaberu mjesto življenja i ne žele se vratiti u ranije mjesto prebivališta? Hoće li se i njima oduzeti pravo glasa? Na kraju diskusije izričito je zatražio od Vijeća ministara odgovor zašto je Dom naroda prebačen u prelazne i završne odredbe, a da mu se potom da' pauza.

Mirko Banjac je pored ostalog rekao da onim što se danas sitnim slovima u članu 20.15.a. napisalo, da je ovo početak revizije Ustava Bosne i Hercegovine i Dejtonskog mirovnog sporazuma, te da je to početak revizije uz pomoć glasačke mašine, a ne uz pomoć argumenata.

Nije problem u tome da li nešto treba mjenjati. Sve ono što život prevaziđe i što se ljudi dogovore treba promijeniti, ali mislim da ovdje mnogo toga postaje upitno jer neke ne interesuju argumenti. Danas je ovdje uništen Poslovnik i taj dokument ovdje ne treba uopšte. Tamo piše da postoji Ustavno-pravna komisija, da se uz zakon treba dostaviti obrazloženje – ali niko ga nije dostavio. Čak ni zakon nije dostavljen – dostavljen nam je nekoliko minuta prije glasanja, rekao je Mirko Banjac i naglasio: “Gospodo otvorili ste proces derogiranja Dejtona, time derogiranja entiteta, time derogiranja svega zbog čega je ovdje vođen nesretni rat. Vi, gospodo, koji ste to uradili, uradili ste to i uz pomoć jednog broja ljudi koji dolaze iz Republike Srpske. Oni će morati da odgovore 65% biračkog tijela Republike Srpske zašto to rade”.

Predsjedavajući Avdić je upozorio Banjca da nema u ovom predstavničkom domu prozivanja poslanika, a posebno na nacionalnoj osnovi.

Banjac je odgovorio da ničije ime nije spomenuo i nastavio diskusiju. Napomenuo je da je zakonom uskraćeno ljudsko pravo na izbor mjesta prebivališta, što je zagarantovano Konvencijom o zaštiti ljudskih prava i Aneksom VII Dejtonskog mirovnog sporazuma. “Ako ste uspjeli da na ovakav način, mimo Poslovnika, mimo Ustava, mimo Dejtonskog mirovnog sporazuma donesete, gospodo i odgovarajte. Ja ću biti zahvalan ako ovo bude napravilo Bosnu i Hercegovinu”, rekao je, pored ostalog, Mirko Banjac.

Ministar Svetozar Mihajlović je, odgovarajući na prethodne diskusije, rekao da su iznesene neke neistine – vjerovatno iz razloga što je ovaj tekst zakona zaista došao neposredno pred sjednicu pa poslanici nisu imali vremena da se do kraja upoznaju sa izmjenama, iako su vrlo simbolične, pa nije ni potrebno puno vremena jer su poslanici imali zakon ranije.

- Neistina je da je uskraćeno ljudsko pravo ljudima koji su zamijenili imovinu, koji su kod rođaka, prijatelja ili koji su podstanari, a riješili su da žive tamo. Izmjenom zakona onemogućava se glasanje samo onima koji su u tuđoj imovini na dan glasanja, a za koje postoje dokumenti.

– Poglavlje Dom naroda – nije narušen Ustav, jer se kaže da se Dom naroda bira po Ustavu BiH. Znači da je poglavlje ostavljeno namjerno da ne bi neko špekulisao da neko hoće da ukine Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH. A zašto je izostavljena razrada tog poglavlja – to bi bilo pravo pitanje, rekao je ministar Mihajlović i odgovorio da je izostavljeno zato što je ranije još izostavljeno kompletno potpoglavlje Dom naroda Parlamenta FBiH. Pošto je ostalo to potpoglavlje, a u Ustavu se poziva na to – kako će se birati delegati 5+5. Znači samo iz tehničkih razloga je izostavljena razrada, objasnio je ministar Mihajlović.

Ministar Mihajlović je naglasio da niko nije uzurpirao niti imao namjeru da ukine Dom naroda BiH i da je Dom naroda BiH nesporan i zagarantovan Ustavom Bosne i Hercegovine. Zato ne treba niko imati bojazan da to neko želi, jer to naprosto nije moguće. To je moguće samo kroz promjenu Ustava, a zna se kakva je procedura za promjenu Ustava, rekao je, pored ostalog, ministar Svetozar Mihajlović.

Mariofil Ljubić je odgovorio na objašnjenje ministra Mihajlovića. Rekao je da je tek sada iznenađen objašnjenjem, kad ministar kaže da nije sporno pet iz Republike Srpske, sporno je onih 10 iz Federacije BiH i za njega je to tehničko pitanje. “Gospodo, pitanje Doma naroda BiH za mene nije tehničko pitanje, to je pitanje moje suštinske ravnopravnosti, jednakopravnosti. Znači na jednom dijelu je sve jasno, a na drugom još treba da riješim”, rekao je, pored ostalog Mariofil Ljubić, te zapitao svoje sunarodnike i i sve ostale koji budu glasali – jesu li spremni na sebe preuzeti konzekvence iz onoga što će se dešavati ako se ovo pitanje tretira kao tehničko pitanje.

Na izlaganje ministra Mihajlovića replicirao je i Miro Grabovac – Titan skrenuvši pažnju na čl. 20.8. da se oduzima pravo glasa i ljudima koji nisu u tuđoj imovini, kako ga on tumači.

Rekao je da nije zadovoljan ni sa odgovorom u vezi s Domom naroda jer mu ministar nije odgovorio zašto je Dom naroda prebačen u prelazne i završne odredbe. Naglasio je da nemaju pravo izostaviti Dom naroda iz osnovnih odredbi, te da je urađeno nešto što je protivustavno i za njih je to kršenje Dejtonskog mirovnog sporazuma, radi čega traže intervenciju OHR-a i mišljenje Ustavno-pravne komisije, rekao je, pored ostalog, Miro Grabovac.

Emina Začiragić replicirala je Miru Grabovcu rekavši da je pokušao prelazne i završne odredbe prikazati kao pravilo, pa je skrenula pažnju na uvodne odredbe i pročitala član 1.5. Objasnila je da je u prelazne i završne odredbe smješten izuzetak dok se, valjda, ne primijeni Aneks VII, a kada se primijeni, prelazne i završne odredbe otpadaju, kazala je, pored ostalog, poslanik Emina Začiragić.

Poslanik **Mirko Baković** u svojoj diskusiji je prvo rekao da je malo iritirao postupak oko dnevnog reda, jer je danas učinjena totalna izmjena u odnosu na onaj koji su poslanici dobili, pa se čini da je nešto urađeno na prepad, pa možda, rekao bih da je to diletantizam i neozbiljan posao, te mislim da to ne bi smjelo da bude praksa ovog doma, rekao je u početku diskusije poslanik Baković.

U vezi s Izbornim zakonom, poslanik Baković je rekao da misli da je to jedno od sudbinskih pitanja stanovnika Bosne i Hercegovine. Ali ovdje se takođe radi o nekim zakulisanim radnjama koje su opet izvedene na prepad. Naime, ako se uništi, ili ako se derogira konstitutivnost naroda u Bosni i Hercegovini, a naročito govorim za najmalobrojniji – hrvatski narod, onda mislim da će se poremetiti ono najbitnije – i moralne i pravne, i političke stvari u našoj zemlji i da to nije dobro – rekao je, pored ostalog, poslanik Baković. Naglasio je da mu se čini da se sistematski radi na tome da se objelodani i da trijumfuje fenomen majorizacije, te da se nikako ne bi smjelo zapostaviti definisanje i uloga Doma naroda u Bosni i Hercegovini. Rekao je da mu je to čudno i da bi želio od stručnih pravnih, meritornih visokih političara da kažu zašto je to urađeno i koja je tendencija. “Mi bismo morali jednom o nekim stvarima otvoreno govoriti, ne podrazumijevajući ništa i ne naslućujući ništa nekim zakulisnim igrama i igricama, nego otvoreno...Ako se ukine Dom naroda onda se jednostavno ukida konstitutivnost.... Ja mislim da to nije dobro”, rekao je, pored ostalog, Mirko Baković.

Poslanik Baković nije se složio ni sa odredbom koja reguliše pravo glasa izbjeglica, rekavši da ima specifičnih situacija gdje je ljudima sve spaljeno i porušeno, te se nemaju gdje ni vratiti. Izrazio je mišljenje da su sva ova pitanja takve prirode da se, sa malo dobre volje, emocionalne i moralne dobrohotnosti, mogu riješiti.

Pošto više nije bilo prijavljenih za diskusiju predsjedavajući je dao pauzu od pola sata na zahtjev Kluba poslanika HDZ-a.

Poslije pauze predsjedavajući Kluba HDZ Miro Grabovac upoznao je Dom da je Klub HDZ-a još jedanput razmatrao Prijedlog izbornog zakona, te je zauzeo stav da će Klub poslanika prisustvovati sjednici, ali ne uopšte glasati. Pored ostalog, iznio je sljedeće razlog za taj stav: s obzirom da je prekršen Poslovnik u načinu sazivanja sjednice; s obzirom da Zakon u svom sadržaju, ili pokušava, ili derogira Ustav BiH; s obzirom da je Dom naroda, koji je regulisan Ustavom, stavljen u prelazne i završne odredbe te stvara sumnju kako će biti regulisan; s obzirom da nije dobio odgovor zbog čega je stavljen u prelazne i završne odredbe, ili je dobio odgovor na način koji nije argumentovan; s obzirom da nisu dobili stav Ustavno-pravne komisije o ustavnosti Prijedloga zakona i, s obzirom da su Prijedlog zakona dobili samo pola sata pred sjednicu, te ga nisu imali vremena pročitati, a smatraju ga vrlo važnim za dalju budućnost Bosne i Hercegovine.

Predsjedavajući Vijeća ministara **Zlatko Lagumdžija** prvo se u ime Vijeća ministara zahvalio poslanicima što su svojim glasovima omogućili da se uopšte ovakav važan zakon uvrsti u dnevni red u proceduri po članu 105. Poslovnika. Zatim je rekao da želi u ime Vijeća ministara da kaže nekoliko riječi vezano za nekoliko pitanja koja su postavljena i nekoliko tvrdnji koje su iznesene, ne želeći ni na koji način ništa dodati onom što je ministar Mihajlović rekao.

- Na tvrdnje da se ovim zakonom vrši revizija Dejtonskog mirovnog sporazuma i da se pokušava derogirati čak i da se derogira Ustav – želim vrlo jasno i glasno sa ove govornice da kažem da to nije tačno. Ovo vijeće ministara niti ima mandat niti ima želju, niti iza njega postoji politička volja da se bilo šta od toga čini. Mi ni na koji način ne dovodimo u pitanje Dom naroda, ni sada, ni u buduću. Dom naroda u BiH je institucija koja treba da postoji da bi se štitili vitalni interesi svakog konstitutivnog naroda u BiH, bez obzira kolika je njegova brojna veličina, rekao je, pored ostalog, predsjedavajući Lagumdžija. Dalje je rekao da se može postaviti pitanje u čl. 20.16. – zašto stoji “do konačnog regulisanja”, treba li ili ne treba. Naglasio je da odgovorno tvrdi da u paragrafima ne treba tražiti nikakve začkoljice ili bilo kakve izlike za glasanje ili neglasanje, jer ovo vijeće ministara je predložilo ovakav pristup Domu naroda upravo zato što smo znali da u ovoj zemlji i u ovom vremenu, i ne samo u ovom vremenu, je osjetljivo dirati u bilo koju instituciju koja znači garant jednakopravnosti naroda. Ja sam dužan da vam kažem da sam kao predsjedavajući Vijeća ministara i ministar vanjskih poslova, kao i lider stranke koja ima najveći broj poslanika u Parlamentu, dobio pismo od generalnog sekretara Vijeća Evrope, u kojem je jasno sugerisano, za prijem u Vijeće Evrope, njihovo stanovište da Dom naroda BiH treba da bude puna praznina. Međutim, nama nije ni palo napamet da to uradimo baš zato da bi predupredili bilo kakvu primisao da se na mala vrata pokušava ukinuti ili derogirati institucija kao što je Dom naroda. Upravo smo zato član 11.1. čitavo poglavlje A ostavili sa imenom, gdje se kaže da će se riješiti u skladu sa Ustavom, rekao je, pored ostalog, predsjedavajući Vijeća ministara.

- Nije tačno da se ovim zakonom ne poštuje Odluka Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda. Naprotiv, ona se poštuje i podržava, a zašto nije sprovedena – nije ovaj parlament mjesto gdje treba o tome govoriti.

- Ne postoji ni jedna odredba kojom se derogira Ustav BiH i ne postoje ni skrivene ni neskrivene tačke ili podtačke kojima se to radi. Također se nigdje ne spominje promjena Ustava, rekao je predsjedavajući Vijeća ministara odgovarajući na pitanja i neke tvrdnje iznesene u diskusiji o Prijedlogu izbornog zakona.

Predsjedavajući Lagumdžija je rekao da su, pripremajući zakon, konsultovali predstavnike OSCE-a i OHR-a, ali da su ih konsultovali u mjeri u kojoj se čuva dostojanstvo naših institucija, te da su dobili potvrdu da je Zakon pravno ispravan, da je ustavan i da je validan sa stanovišta Dejtonskog sporazuma.

Gospodin Lagumdžija je naglasio da je poslije usvajanja Izbornog zakona neophodno donijeti oko 35 podzakonskih i drugih akata i minimalno 25 obrazaca. Napomenuo je da donošenjem zakona ne ulazimo u Vijeće Evrope. Mi sa ovim i dalje imamo šansu da se to desi. Ali ako danas ne usvojimo zakon mi definitivno ostajemo izvan voza koji tamo ide, rekao je, pored ostalog, predsjedavajući Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Poslije diskusije predsjedavajućeg Vijeća ministara, poslanik Abdurahman Malkić je, u ime Kluba poslanika SDA, zatražio pauzu od pola sata.

Nakon pauze gospodin Malkić je obavijestio Dom da su poslanici Kluba SDA bili protiv uvrštavanja Prijedloga izbornog zakona u dnevni red po hitnom postupku iz razloga što nisu bili dovoljno upoznati o izmjenama, odnosno odredbama ponuđenog zakona. Rekao je da oni jesu za zakon koji će štititi ljudska prava, a ponuđeni tekst nije optimalno rješenje. Stoga će poslanici

SDA imati u vidu, prije svega, interes Bosne i Hercegovine i svoj stav će izraziti glasanjem, rekao je poslanik Malkić u ime Kluba poslanika SDA.

Predsjedavajući Doma Sead Avdić zahvalio se poslanicima na raspravi, uz sve kontraverzne političke rasprave koja je jednostavno i objektivno i očekivana u smislu razmatranja ovako važnog zakonskog projekta, tim više što se radi o proceduri propisanoj članom 105. Poslovnika.

Mirko Banjac je, u ime Kluba poslanika SDS-a, obavijestio Dom da poslanici tog kluba neće učestvovati u glasanju jer je onemogućena primjena Poslovnika i prekršen je Ustav. Na navod predsjedavajućeg Doma da je o Prijedlogu zakona vođena rasprava, gospodin Banjac je rekao da ovdje nije bilo rasprave o zakonu, već da je ovo bila priprema za glasanje.

Predsjedavajući Avdić je odgovorio da svako ima pravo da ono što se događalo u prošlim satima poima na sebi svojstven način. Ponovio je da je ipak ovo bila rasprava sadržajnog karaktera. Zatim je Prijedlog izbornog zakona dao na glasanje.

Od 37 prisutnih poslanika ZA Prijedlog izbornog zakona glasalo je 26 poslanika, jedan poslanik je bio suzdržan. Ostali poslanici nisu glasali.

Po entitetima – iz Republike Srpske ZA je glasalo 7 iz Federacije BiH 21, poslanik.

Predsjedavajući Avdić je sa zadovoljstvom konstatovao da je usvojen Izborni zakon Bosne i Hercegovine. Još jedanput se zahvalio poslanicima i čestitao na usvajanju Zakona.

Ad. – 3: Informacija o rotaciji na mjestu predsjedavajućeg Predstavničkog doma, shodno članu IV Ustava BiH i čl. 4. i 24. Poslovnika Predstavničkog doma

Predsjedavajući Predstavničkog doma dr Sead Avdić obavijestio je Dom da je ovo posljednja sjednica pod njegovim predsjedavanjem, pa je tim povodom, pored ostalog rekao: U tom smislu, bez obzira na sve kontraverze i sve teškoće s kojima se ovaj dom suočavao u proteklih sedam i po mjeseci, želim da vam se zahvalim i da izrazim svoju misao da će ovaj parlament nastaviti da radi sa svojim punim moralnim i političkim dignitetom pod predsjedavanjem dr Željka Mirjanića, rekao je, pored ostalog, gospodin Avdić. Zatim je rekao da je Dom imao skroman učinak u smislu efikasnosti. Usvojeno je 15 zakona, od čega 10 koje je na privremenoj osnovi proglasio Visoki predstavnik; data je saglasnost za ratifikaciju 22 sporazuma ili ugovora; razmatrano 10 informacija i izvještaja; u parlamentarnoj proceduri nalazi se 15 zakona u prvom ili drugom čitanju. Naglasio je da za Predstavnički dom ostaje puno posla. Obavijestio je poslanike da će se u narednim danima izvršiti primopredaja između njega i dr Željka Mirjanića, koji 29. avgusta preuzima predsjedavanje Domom.

Gospodina Avdić se svima još jedanput zahvalio na saradnji i čestitao dr Mirjaniću na preuzimanju dužnosti predsjedavajućeg Predstavničkog doma.

Ad. – 4: Poslanička pitanja i odgovori

Predsjedavajući Avdić je konstatovao da su odgovore na ranije postavljena pitanja dobili Mariofil Ljubić, Ibrahim Đedović, Miloš Jovanović, Osman Brka, Senad Šarganović i Boro Bjelobrk.

Poslanik **Boro Bjelobrk** je obavijestio Dom da on nije dobio odgovor na svoje pitanje. Ponovo je, kako je rekao, po četvrti put, zatražio informaciju o događajima u Banja Luci i Trebinju. Naglasio je da za nedobijanje informacije odgovornim smatra Kolegij Doma.

Poslanička pitanja su postavili poslanici kako slijedi:

Emina Zaćiragić:

Da li postoje neka sredstva za rješavanje ekoloških problema u Bosni i Hercegovini? Ako postoje sredstva – kako su utrošena ili planirana, te da li ima izgleda da se dodijele sredstva “Elektrobosni” Jajce radi stavljanja u funkciju filtera za prečišćavanje zraka?

Ibrahim Đedović:

Koji su temeljni vitalni nacionalni interesi hrvatskog, koji bošnjačkog i koji srpskog, a koji ostalih naroda u BiH? Ko, kada i kako ih je definisao, gdje su podudarni i koje su razlike?

Osman Brka:

1. Šta je Vijeće ministara uradilo na rješavanju problema izbjeglica iz Bosne Hercegovine?
2. U štampi je objavljena informacija da određeni timovi sa prostora Bosne i Hercegovine, nastupaju u inostranstvu pod zastavom druge države. Šta u tom pogledu Vijeće ministara i država mogu učiniti da se ovakve stvari ne dešavaju?

Zdenko Vukić:

Kako osigurati finansiranje predstavnika Bosne i Hercegovine u sportu, a napose Šahovske reprezentacije (članarina u FIDE, troškovi nastupa na evropskim prvenstvima, olimpijadama...)?

Ljubomir Kovačević:

Po treći put postavio pitanje – šta je prethodno i šta će sadašnje Vijeće ministara učiniti na poboljšanju životnog standarda radnih ljudi i građana Bosne i Hercegovine? Koliko će povećati broj zaposlenih? Koliko će povećati prosječnu penziju? Koliko će povećati lične dohotke?

Abdurahman Malkić:

1. Šta će Vijeće ministara poduzeti u cilju rasvjetljavanja odnosno otkrivanja počinitelaca terorističkih napada na povratnike u Podrinju i drugim mjestima?
2. Šta će Vijeće ministara poduzeti u cilju zaštite i povratka privatne imovine (zemljišta), koja je stavljena na raspolaganje za postavljanje montažnih kuća na području MZ Gostilj, Opština Srebrenica?

Salih Kulenović:

Predložio da se poslanička pitanja i odgovori stavljaju u dnevni red na početak sjednice. Također predložio resornom ministarstvu u Vijeću ministara BiH da sačini jedan vodič, odnosno informator u kojem će prezentirati sve potrebne podatke o tome kako i na koji način će se izbjeglice i raseljena lica vratiti svojoj kući.

Predsjedavajući Avdić je zaključio 13. sjednicu. Sjednica je završena 17,05 sati.
Sastavni dio ovog zapisnika je transkript 13. sjednice Predstavničkog doma.

SEKRETAR
PREDSTAVNIČKOG DOMA
Branka Todorović

PREDSJEDAVAJUĆI
PREDSTAVNIČKOG DOMA
dr. Sead Avdić